

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. P., S. Č., S., L.**, zast. JUDr. D. K. advokátom, S., Ž. H. proti žalovanému **P. D. L.-T.**, IČO: X., zast. JUDr. J. S. advokátom, U., Ž. H. **o zaplatenie 35 718,84 eur** (1 076 065,70 Sk) na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. júla 2007 č. k. 2 Obo 122/2007-457 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 26. marca 2007 č.k. 35Cb/59/1998-427 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 578 409,86 Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania odo dňa 02. 02. 1998 až do vyrovnania a nahradiť mu trovy konania 208 595 Sk na účet právnych zástupcov. V prevyšujúcej časti nároku, ktorý zostal predmetom sporu po čiastočnom rozhodnutí rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 35Cb 59/98 zo dňa 18. 12. 1992 žalobu zamietol. V dôvodoch rozsudku uviedol, že v ďalšom konaní sa v rámci dokazovania zaoberal otázkou, kto obstaral materiál na vykonanie diela v rozsahu podľa Dohody zo dňa 23. 07. 1997, otázkou ako vznikla cena dohodnutá v čl.IV bod 1 Dohody zo dňa 23. 07. 1997, ako aj otázkou čo bolo predmetom Dohody o vykonaní stavebného diela zo dňa 23. 07. 1997 a dospel k záveru, že predmetom Dohody o vykonaní stavebného diela zo

dňa 23. 07. 1997 bola „Rekonštrukcia OMD a teľatníka“ podľa vypracovanej projektovej dokumentácie, že materiál na vykonanie predmetného diela z vlastných finančných zdrojov zaobstaral objednávateľ, aj keď ho fakticky nakupoval zhotoviteľ a objednávateľ mu priebežne zakúpený materiál preplácal a že cena uvedená v článku IV. bod 1. Dohody o vykonaní stavebného diela bola dohodnutá v zmysle § 547 ods.1 Obchod.zák. na základe rozpočtových nákladov pevnou sumou. Pokiaľ ide o vrátenie nespracovaného materiálu po zhotovení diela „Rekonštrukcia OMD a teľatníka“ a jeho spracovanie pri zhotovovaní diela „Prístavba krmoviska“ súd dospel k záveru, že na základe ústne uzatvorenej zmluvy o dielo vykonal zhotoviteľ pre objednávateľa aj dielo „Prístavba krmoviska“, na ktoré bola podľa záverov kontrolného znaleckého dokazovania použitá z celkovo zakúpeného materiálu časť v hodnote 395 678,38 Sk, z toho DPH 73 988,61 Sk, čo znamená, že ak bolo dielo „Prístavba krmoviska“ zhotovované na základe dohody medzi objednávateľom a zhotoviteľom aj keď ústnej, tak musel mať objednávateľ vedomosť o tom, že z celkovo zakúpeného materiálu v hodnote 1 826 506,60 Sk použije zhotoviteľ časť aj na dielo „Prístavba krmoviska“, čo znamená, že zhotoviteľ mal minimálne konkludentný súhlas na použitie časti celkovo zaobstaraného materiálu v hodnote 1 826 506,60 Sk na zhotovenie diela „Prístavba krmoviska“. Na vyriešenie otázky rozsahu materiálu použitého pri zhotovovaní diela „Rekonštrukcia OMD a teľatníka“ a otázky ceny materiálu použitého pri zhotovovaní diela podľa Dohody z 23. 07. 1997 nariadil súd znalecké dokazovanie, zo záverov ktorého znaleckého dokazovania vyplynulo, že v zmysle čl.IV bod 1 Dohody o vykonaní stavebného diela zo dňa 23. 07. 1997 sa má z ceny diela uvedenej v čl.1 odpočítať len suma 1 308 056,55Sk bez DPH 223 644,41 Sk a nie suma 1 826 506,60 Sk, tak ako to tvrdil žalovaný. Vo vzťahu k nároku žalobcu uplatneného podľa čl.IV bod 2 veta druhá dohody o vykonaní stavebného diela súd dospel k záveru, že podľa ust. § 35 ods.2 Obč.zák. je potrebné právne úkony vykladať v súlade so skutočnou vôľou toho, kto právny úkon urobil, čo v danom prípade znamená, že aj keď z jazykového vyjadrenia čl.IV bod 2 Dohody o vykonaní stavebného diela vyplýva, že aj keď objednávateľ zabezpečí dodávku materiálu na svoje vlastné náklady a z vlastných finančných prostriedkov, tak bude táto dodávka odpočítaná od priebežnej fakturácie zhotoviteľa, čo však neznamená, že by skutočnou vôľou zmluvných strán nebola okrem uvedeného zmluvného ujednanja aj vôľa, aby v prípade, že fyzicky zabezpečí zhotoviteľ dodávku materiálu vznikol zhotoviteľovi nárok na určitú odmenu vo výške 3,5 % a vo výške 2 % zo sumy 1 460 000,- Sk, pretože v opačnom prípade by druhá veta čl.IV bod 2 bola nelogická a nadbytočná, keďže by odporovala predchádzajúcej

vete čl. IV bod 2 dohody o vykonaní stavebného diela. Na základe uvedených skutočností, v súlade so závermi kontrolného znaleckého posudku súd žalobe čiastočne vyhovel spolu s nárokom na úrok z omeškania zo sumy 578 409,86 odo dňa 02. 02. 1998 až do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods.3 O. s. p. a vychádzal z toho, že žalobca nebol úspešný v celej čiastke, ktorá zostala predmetom sporu po čiastočnom rozhodnutí vo veci čiastkovým rozsudkom zo dňa 18. 12. 2002. Keďže však rozhodnutie v danej veci záviselo od výsledku znaleckého dokazovania rozhodol súd o náhrade trov konania podľa § 142 ods.3 O. s. p. do výšky prisúdenej čiastky, t.j. do sumy 578 410 Sk, čomu zodpovedá z celkovo žalobcovi vzniknutých trov konania suma 208 595 Sk.

Na odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti jeho výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania a vo výroku o trovách konania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 16. júla 2007 č. k. 2Obo 122/2007-457 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti 17,6 % úroku z omeškania odo dňa 02. 02. 1998 až do zaplatenia potvrdil. V časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žiadnemu z účastníkov sa náhrada trov konania nepriznáva. Odvolací súd zistil, že žalovaný síce vrátil faktúru, avšak nedá sa povedať, že celkom oprávnene. Zo spisu mal zrejmé, že zo žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie 1 585 256,70 Sk bol žalobcov nárok oprávnený do výšky 509 191 Sk a 578 409,86 Sk. So zaplatením týchto súm sa žalovaný dostal do omeškania, v tejto výške bola faktúra oprávnená, a žalobcovi vzniklo podľa § 369 ods.1 Obchod. zák. právo na úrok z omeškania, pretože nárok vzniká z nezaplatenia akéhokoľvek peňažného záväzku. Rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti výroku tak ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd tiež konštatoval, že predmetom rozhodovanej veci je zaplatenie istiny 1 076 065,70 Sk a súd návrhu vyhovel do výšky 578 409,86 Sk, čiže pomer úspechu a neúspechu je v danej veci rovnaký a úspešné boli obidve sporové strany. Za nesprávny považoval odvolací súd postup súdu prvého stupňa podľa § 142 ods.3 O. s. p. Za zodpovedajúce považoval odvolací súd v danom prípade použitie § 142 ods.2 O. s. p., t.j. vzhľadom na okolnosti prípadu a pomerne dlhé znalecké dokazovanie považoval za zodpovedajúce rozdelenie znášania trov konania podľa pomeru úspešnosti a neúspešnosti v konaní. Odvolací súd dospel k záveru, že úspešnosť sporových strán bola približne rovnaká, a preto vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, v ktorej časti výroku rozsudok súdu prvého stupňa zmenil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania podal žalovaný v zákonnej lehote dovolanie. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, ktorý o trovách konania rozhodol podľa pomeru úspechu v konaní. Uviedol, že žalobu podal na zaplatenie čiastky 1 558 256 Sk, o ktorom nároku krajský súd rozhodol čiastočným rozsudkom 35Cb-59/98-ko-161 z 18.12.2002, ktorým mu bola priznaná istina 509 191 Sk. Po čiastočnom rozsudku súd prvého stupňa pokračoval v konaní o zaplatenie čiastky 1 076 065 Sk, z ktorej priznal žalobcovi 578 409 Sk. Celkove tak priznal súd žalobcovi zo žalobného návrhu 1 087 600 Sk. Žaloba voči žalovanému podľa súdneho rozhodnutia nebola oprávnená len v čiastke 470 656 Sk, ktorý pomer úspešnosti nie je pomerom rovnakej úspešnosti. So zreteľom na uvedené má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a vykonaného dokazovania, a preto navrhuje rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmeniť.

Žalovaný vo svojom stanovisku k dovolaniu žalovaného považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne aj právne správne a navrhuje, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 236 ods.1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Žalobca dovolaním napadol rozhodnutie odvolacieho súdu v časti o trovách konania, ktoré svojim charakterom je uznesením a ktoré rozhodnutie vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods.3 O. s. p. Ide o prípady, kedy dovolanie nie je prípustné. Je pritom právne irelevantné, že rozhodnutie o trovách bolo začlenené do rozsudku odvolacieho súdu.

Nepochybne tak prípustnosť dovolania žalobcu z ust. § 239 O. s. p. nemožno vyvodit'. Pre neprípustnosť dovolania sa dovolací súd nemohol zaoberať vecnou správnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods.1 O. s. p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale skúmal aj, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 písm. a) až g) O. s. p.

Jedným z dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. je skutočnosť, že účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Z toho treba vyvodit', že ak má ísť o naplnenie predpokladov prípustnosti dovolania podľa uvedeného zákonného ustanovenia, musí zo strany súdu ísť o porušenie konkrétneho procesného ustanovenia voči účastníkovi konania, ktorého bezprostredným následkom bolo odňatie možnosti konať pred súdom.

Podľa § 211 ods.1 O. s. p. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, po predložení veci odvolaciemu súdu dovolací súd doručí odvolanie proti rozhodnutiu ostatným účastníkom a vyzve ich, aby sa v lehote do desiatich dní od doručenia výzvy k odvolaniu vyjadrili, ak to považujú za potrebné.

Tiež v zmysle ust. § 209a ods.1 O. s. p. účinnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu, súd doručí odvolanie ostatným účastníkom.

Z obsahu spisu vyplýva, že dovolací súd v zmysle uvedeného nepostupoval, keď žalobcovi nedoručil odvolanie žalovaného proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým porušením procesného ustanovenia zákona odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a teda vyjadriť sa k podanému odvolaniu žalovaného.

Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods.2 O. s. p. zrušil rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

za správnosť vyhotovenia: H.